

[Aage Fogh.]

for de laaner dem i Almindelighed ikke noget. De, der kender Forholdene, vil vide, hvor vanskeligt det er for en Mand at faa et Laan af ringe Størrelse, men at det er betydeligt lettere, naar det drejer sig om større Laan — saa er der mere Omsætning i det. Da Haandværksvirksomhederne i mange Tilfælde er smaa Bedrifter, vilde det derfor være klogt og rigtigt at lægge Laaneverksamheden om paa et andet Grundlag, stille Pengene til Raadighed for Haandværkerne selv. Som det er nu, maa de indgive deres Ansøgninger gennem Organisationerne til København og faar først Svar i Løbet af en 5—6 Maaneder; i mange Tilfælde er de saa ude over den Tid, da de skulde bruge Pengene, og har ingen Interesse i Laanet. Saadan gaar det til, at de falder fra, og at kun 20 pCt. af dem, der søger, virkelig faar Laan udbetalt. Jeg er fuldkommen klar over, at en saadan Ændring ikke kan ske nu — det var heller ikke det, der var min Hensigt —, men jeg vil henstille, at Regeringen, hvis det skulde forme sig saadan, at Haandværkerne selv i Løbet af den Periode, som Loven nu løber videre i, kommer med et Ønske om at faa Laaneforholdene lagt til Rette paa et andet Grundlag, da vil være lydhør heroverfor.

Jeg kunde ogsaa gøre opmærksom paa, at medens Tabsprocenten for de faa Laan, der er givet til Industrien, har været 8½ pCt., er Tabsprocenten til Haandværket helt nede paa 2 pCt., altsaa en forbavsende ringe Tabsprocent i den vanskelige Periode, der her er Tale om.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Renten forekommer det mig, at den Rente, der maa betaales af disse Laan, ligger noget højt. Jeg synes, at med den Udvikling, der har været i Renteniveauet i den senere Tid, vilde det være rimeligt, om Renten, der, saa vidt jeg kan se, ligger paa mellem 5 og 6 pCt., i hvert Tilfælde blev nedsat med mindst den ene Procent, hvis det var muligt at faa Tid til at gennemføre dette, inden Lovens Fornyelse nødvendigvis skal finde Sted.

Jeg anbefaler altsaa Lovforslaget til hurtig Behandling og velvillig Overvejelse med Hensyn til de Ting, jeg her har nævnt.

Hoff: Paa mit Partis Vegne vil jeg gerne anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig Vedtagelse i det høje Ting.

Der er en Række Enkeltheder i Lovforslaget, som det nok kunde være interessant at komme ind paa en nærmere Drøftelse og Undersøgelse af. Jeg for mit Vedkom-

mende vil specielt holde mig til et enkelt Punkt, nemlig Spørgsmaalet om en Bevilling paa 150 000 Kr. til Fremme af Bestræbelser for Indvinding af nye Omraader for dansk Produktion, det saakaldte Landvindingsfond. Det er her saadan, at Regnskaberne i Bemærkningerne til Lovforslaget viser, at der i de efterhaanden ret mange Aar, der har eksisteret en saadan Indretning, kun har været anvendt knap 700 000 Kr. til disse Landvindinger inden for Haandværk og Industri, og der har været stillet noget over 1 Mill. Kr. til Disposition. Der er altsaa en Benyttelse paa lidt under 70 pCt. Det kunde jo tyde paa, at det var en Foranstaltning, som kun behøvede disse knap 150 000 Kr. paa to Aar, og at man fra Statens Side havde gjort alt, hvad der paa nogen Maade var rimeligt, ved at stille de 150 000 Kr. til Raadighed. Jeg tror imidlertid, det er en Fejltagelse.

Der er her Tale om Omraader, som netop nu vil komme til at spille en ganske uhyre Rolle for vort Produktionsliv. Dansk Produktion baade inden for Haandværket og maaske især inden for den mindre Industri, der jo paa mange Maader er et af de bedste og sundeste Led i hele vort Produktionsliv, er interesseret i nu at kunne kaste sig over en Række nye Felter, som vi tidligere ikke har kunnet røre ved, fordi Startvanskelighederne var for store, og fordi der var en overvældende Konkurrence især fra tysk Side. Tyskland er jo som Industriproducent i Øjeblikket fuldstændig ude af Sagaen, og derfor har vi en enestaaende Chance for at opdyrke en Række nye Felter inden for vor Industri, og det skal nok vise sig, at en Række af de Felter vil betyde en varig indbringende Produktion for vor Industri, naar vi blot faar udnyttet disse Aar, der skal til for virkelig at komme i Gang og for at faa overvundet Begyndelsesvanskelighederne. Disse Aars Fred og Ro til Arbejdet har vi nu. Derfor er der nu i saa høj Grad Brug for en Statsstøtte til at finde nye Omraader for en dansk Produktion, og jeg er overbevist om, at hvis man virkelig fik fat i alle de Mennesker, der var interesserede, fik dem gjort klart, at de kunde opnaa en Statsstøtte, og fik dem til at søge derom, vilde Ansøgningerne, der kom ind, løbe op i mange Gange 150 000 Kr. i de næste 2 Aar, og det er ingen som helst Skade til, tværtimod det vilde være særdeles værdifuldt for vort Erhvervsliv. Jeg kan til Eksempel nævne, at man i den senere Tid — det begyndte allerede inden Krigens Afslutning — har gjort sig meget store Anstrengelser i Sverige for at vinde nyt Land inden for Industrien netop